Created in Master PDF Editor - Demo Version

Каардынацыйны Савет па справах нацыянальных меншасцей
пры Кабінеце Міністраў Рэспублікі Беларусь
Міністэрства адукацыі і навукі Рэспублікі Беларусь
Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь
Рэспубліканскі цэнтр нацыянальных культур
Міжнародная Акадэмія вывучэння нацыянальных меншасцей

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

КАНЦЭПЦЫЯ

НАЦЫЯНАЛЬНА - КУЛЬТУРНАГА РАЗВІЦЦЯ НАЦЫЯНАЛЬНЫХ МЕНШАСЦЕЙ БЕЛАРУСІ

Мінск
1996

Created in Master PDF Editor - Demo Version

Created in Master PDF Editor - Demo Version

Канцэпцыя нацыянальна-культурнага развіцця нацыянальных меншасцей Беларусі падрыхтавана рабочай групай, створанай у адпаведнасці з распараджэннем Кабінета Міністраў Рэспублікі Беларусь № 05/304-378 ад 16. 11. 1995 г. Непасрэдны ўдзел у падрыхтоўцы Канцэпцыі прымалі: ЯЦКЕВІЧ С.А. (кіраўнік рабочай групы), доктар навук, прафесар, акадэмік МААН і АНМ - структура Канцэпцыі, уводзіны, раздз. І, ІІ, ІІІ, IV, V; БАНДАРЧЫК В.К., доктар навук, прафесар, член-кар. АНБ, акадэмік АНМ - картаграфічныя матэрыялы; БІЛЫК А.М., дацэнт, член-кар. АНМ (Кабінет Міністраў Рэсп. Беларусь) - разд. IV; ДАРАШЭВІЧ Э.К., доктар навук, прафесар, акадэмік АНМ - падрыхтоўчыя матэрыялы для раздз. III; ІОФЕ Э.Р., доктар навук, прафесар, акадэмік АНМ - раздз. II; ЛЯЎКО А.І., доктар навук, прафесар, акадэмік МААН і АНМ - разд. III; МАЦЮШЭНКА В.В., член-кар. АНМ (Мін-ва адукацыі і навукі Рэсп. Беларусь) - статыстычныя матэрыялы, кампутарны набор. У абмеркаванні праекта Канцэпцыі ў працэсе яго падрыхтоўкі ўдзельнічалі: МАЛЕВІЧ С.А., прафесар, член-кар. АНМ; МАЦЮШЭНКА В.І., дырэктар Рэсп. цэнтра нацыянальных культур; РОЗЕНФЕЛЬД У.Д., доктар навук, прафесар, акадэмік АНМ; ШАБАНОВІЧ Б.І., член-кар. АНМ, старшыня Асацыяцыі кіраўнікоў нацыянальна-культурных таварыстваў Рэсп. Беларусь; ЯНОВІЧ І.І., член-кар. АНМ (Мін-ва культуры Рэсп. Беларусь).

Праект Канцэпцыі нацыянальна-культурнага развіцця нацыянальных меншасцей Беларусі абмеркаваны і адобраны 1-й Нацыянальнай навукова-практычнай канферэнцыяй па праблемах нацыянальных меншасцей: "*Нацыянальныя меншасці Беларусі: шляхам супрацоўніцтва і згоды*", якая адбылася 21-22 мая 1996 г. у г. Віцебску з удзелам 90 навукоўцаў і экспертаў з 7 краін.

Навуковы рэдактар ЯЦКЕВІЧ С.А.

Канцэпцыя адобрана Саветам нацыянальна-культурных аб'яднанняў Беларусі 11.07.1996 г.

© Рэспубліканскі цэнтр нацыянальных культур, 1996

УВОДЗІНЫ

Для вызначэння асноўных накірункаў, пабудовы дзейснай праграмы, тэарэтычнага забеспячэння і практычнай рэалізацыі працэсаў нацыянальна-культурнага развіцця нацыянальных меншасцей Беларусі выключна важнае значэнне набывае распрацоўка адпаведнай Канцэпцыі. Бо, не маючы зыходнай тэарэтычнай асновы, рэфармаваць сферу міжнацыянальных зносін практычна немагчыма. Сітуацыя ўскладняецца адсутнасцю спроб распрацоўкі Канцэпцыі ў папярэдні перыяд, а таксама тым, што падобныя праекты ў суседніх з Беларуссю краінах знаходзяцца яшчэ ў стадыі падрыхтоўкі. Праўда, у 1995 г. у выдадзеным у г. Кіеве інфармацыйным бюлетэне Міністэрства па справах нацыянальнасцей і культаў Украіны быў змешчаны невялікі, аб'ёмам каля 3-х старонак, тэкст "Концепції розвитку культур національних меншин України", але пры азнаямленні з ім становіцца відавочна, што гэта не канцэпцыя, а праграма, у якой галоўным чынам пералічваюцца розныя мерапрыемствы: "відкриттё бібліотек", "поповнення книжкових і музично-нотних фондів", "організація регулярних теле- та радіопередач" і інш[1].

У адрозненне ад матэрыялу, падрыхтаванага на Украіне, дакумент, распрацаваны ў Расійскай Федэрацыі, называецца сваім імем, а менавіта - праектам праграмы (Проект Государственной программы национального возрождения и межнационального сотрудничества народов России). Не гаворачы аб тым, што праграма – гэта не канцэпцыя, адзначым,

[1] Гл.: Інформаційний бюлетень Міністерства у справах національностей... Київ, 1995 г. № 2. С. 36-37.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Created in Master PDF Editor - Demo Version

Created in Master PDF Editor - Demo Version

што перанос расійскай праграмы на беларускую глебу не ўяўляецца мажлівым, паколькі ў аснову яе пабудовы пакладзены прынцып федэралізму, у той час як Рэспубліка Беларусь, згодна з Канстытуцыяй (артыкул 1), з'яўляецца унітарнай дзяржавай. Да таго ж праект вышэйзазначанай праграмы датычыць усіх бакоў жыцця народаў Расіі (нараджальнасці і смяротнасці, міграцыі, гаспадарча-эканамічнага і медычна-аздараўленчага аспектаў і інш.), у той час як у нашым выпадку упор павінен быць зроблены на нацыянальна-культурнае развіццё нацыянальных меншасцей.

Такім чынам, для Беларусі, якая ў былым СССР неаднойчы выступала своеасаблівым палігонам мерапрыемстваў па "зліццю нацый", з усёй вастрынёй устала задача распрацоўкі ўласнай Канцэпцыі нацыянальна-культурнага развіцця нацыянальных меншасцей. Бо толькі на базе апошняй магчыма пабудаваць сапраўды

дзейсную, абгрунтаваную Праграму забеспячэння іх нацыянальна-культурных патрэб. Распрацоўка Канцэпцыі павінна спрыяць рэалізацыі галоўнай МЭТЫ міжнацыянальнай палітыкі – пабудове дэмакратычнага прававога грамадства, у якім на практыцы задавальняюцца нацыянальна-культурныя патрэбы ўсіх без выключэння народаў краіны пры ўмове забеспячэння агульнанацыянальных інтарэсаў Рэспублікі Беларусь.

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Created in Master PDF Editor - Demo Version

Created in Master PDF Editor - Demo Version

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

КАНЦЭПЦЫЯ НАЦЫЯНАЛЬНА-КУЛЬТУРНАГА РАЗВІЦЦЯ НАЦЫЯНАЛЬНЫХ МЕНШАСЦЕЙ БЕЛАРУСІ/ Навуковы рэдактар С.А. Яцкевіч

Мінск: Рэсп. цэнтр нац. культур, 1996.

- 35 с.

Кампутарны набор В.В. Мацюшэнкі

Здадзена ў набор 12.07. 1996 г. Падпісана ў друк13.07. 1996 г.

Фармат 1/16 д.а. Аб'ём 1, 875 д.а. Ліцэнзія № 562 ад 28 чэрвеня 1992 г.

Заказ № 332. Тыраж 100 экз.

Надрукавана ў ПП "Рызаграфія" (224005, г. Брэст, вул. Пушкінская, 19).

Created in Master PDF Editor - Demo Version

Created in Master PDF Editor - Demo Version

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Created in Master PDF Editor - Demo Version